



Nro. 52.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK  
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Juniusnak 28-ik napján 1799-ik  
esztendőben.*

---

*Hadi Történetek.*

**A'** *Bétsi Údvari Diariumnak 51-ik darabjában kétségbe hozatik Macdonald Fr. Generál corpusának Moreau Fr. fő vezér armádiájával lett öszve kaptasoltatása, 's az iratik felöle, hogy 25,000 álló serege Párma és Módena környékein tanyázik, a' hol, a' mint már meg mondtuk, Gr. Hohenzollern Generálisunkat meg támadta de meg nem győzhette.*

*Minekutánna Macdonald Generál 6 fél brigádát, és 5 lovas regimentet magához húzott vólna, Junius 12-ikén ismét rajta ütött a' Gr. Hohenzollern gyenge corpusára, a' melly t. i. 5 battallion gyalóglágból 's 6 eskadron lovasságból állott; ezek*

bámúlásra méltóképen viselték magokat, egynehányszor vissza verték az ellenséget, 's az egész mezőséget holt testekkel terítették bé; hanem a' miéink vesztesége sem vólt kevés, hatszorta több ellenséggel lévén tsatájok. — Mindazáltal még sem érhetette el *Macdonald* Generál a' maga feltett tzeljät, a' melly abba határozódott meg, hogy Gr. *Hohenzollern* corpusát bé keritse, 's egészen rablágra ejtse. *Mirandola* fele való hátrálásának alkalmatosságával háromszor szakasztotta el colonnékat, de ő ugyan annyiszor verettetett vissza, 's újobban egyesíthették magokat a' Cs. K. colonnék. *Weydenfeld* Obersterünk egynehány izben rajta hajtott *Preusz* regementjének maradványával a' Fr. lovasságra, 's ilyenképen szüntelen való csatázással vonták vissza magokat a' miéink a' legszébb rendben, és minden ellenségtől való félszem nélkül. — *Foreszt* Fr. divisionális Generál meg holt, 's maga *Macdonald* Gen. sebet kapott ezen csatában. — Foglágunkba is sokan estenek, a' kik közt egy Francia Oberster is vagyon.

Azt jegyzi meg Gr. *Hohenzollern* a' Fels. udv. hadi Cancellariához küldött tudósításában, hogy igen nehéz vó'na az ő corpusától valakit személyesen meg dissirní, minthogy mindnyájan vítézi módon viseltek magokat; még is mindazáltal el nem mellözheti Gr. *Pálfi* Gen. Majórt, a' ki alatt agyon is lövetett a' lova, a' fent nevezett *Weidenfeld* Oberstert, *Geppert* Kapitányt, és *Bechinie* Fő hadnagyot a' Gen. Quartélymeister stábtól, továbbá maga adjutánját a' Karajtzai Rgból való *Szuns-tenau* Fő hadnagyot, és *Frölich* Al Hadnagyot a' *Preusz* Regementjétől.

A' melly időben *Macdonald* Gen. Gr. *Hohenzollern*rel csatáóott ugyan abban, a' *St. Giovanni* mellett állott Gr. *Klenau* Generálifunknak megnyomatására és foglalagra való ejtelére is meg tette a' szükséges rendeléseket. E' végre egy Fr. co-

lonne marfirozott *Bononiából St. Giovanni* felé. Hanem értésére adatván Gr. *Klenau* Generálisunknak az ellenség ezen szándéka, meg előzte a' Fránziákat, hátrább vérté őket, által üzte a' *Samochio* nevű folyó vizen, 's 50 embert fogott el.

Azon Fr. *colonne*, a' melly az *Urbanói* erősség felől most nevezett Generálisunk ellen marfirozott, hasonlóképen vissza veretett, sőt azon negyedik *colonnét* is, a' melly a' *St. Agatha* környékén reá bukkant, meg támadván széllyel szórta, és mint egy 100 embert ejtett rablágra, a' kik között egy *battallion comendáns* is volt.

Nagyon dicséri Gr. *Klenau* Generálisunk azon trupjainknak vitézi bátorságokat, a' mellyek ezen alkalmatossággal jelen vóltanak. Különösen magasztalja a' *Buszi* vadász regementjét, nevenként *Fortzeville* Fő Strázsameltet, *Hermin* és *Colnet* Hadnagyokat, a' *Nauendorf* huszár regementjétől *Zechmeister* Kapitányt és *Walbron* fő Hadnagyot 's a' t.

Az ellenség előbbre való nyomulásának megakadályóztatására, nem tsak *Ott* F. M. L. *corpusa*, hanem a' *Pedemontiumban* táborozott Orosz Cs. seregek is *Piacenza* környékére marfiroztak.

Olasz Országoknak ezen környékjein, t. i. a' *Módenai* és *Pármai* Herczegségeken történt későbbi dolgokról ollyatén jelentett teszen *Mélas* lovasság Generálissa egy ide küldött kurirja által, hogy a' fokszor nevezett *Macdonald* Fr. Gen. Gr. *Hohenzollern* Generál gyenge *corpusán* vett kevés győzedelme után, 35,000 foból álló *corpusával*, *Módenából* *Piacenza* felé marfirozott, a' hová néhány napokkal annakelőtte *Ott* Cs. Kir. Gen., maga kevés számból álló *corpusával* érkezett, a' ki is érezvén a' maga erőtlenségét, bé nem várta az ellenségnek reá való ütését, hanem a' Fr. *avantgárdéval* való vitézi tsatázásai között a' *Majlandi* Herczegségnek *Tidone* nevű folyóvize, háta megé

huzta magát hátrább, és *Trebiánál* állította ki külső őrálló seregeit.

Ott Generalisznak illy környülállásai közt érkezett hozzája a' Cs. Kir. ármádiának egy részével Junius 17 ikén *Mélas* lovas Generál, a' ki jókor észre vévén azt, hogy *Macdonáld* Generál, a' *St. Giovanni* kastély felé szándékozna egy colonnéjével, a' másikkal pedig a' *Paviába* vivő Országos utat igyekezne el foglalni, Ott Generálnak egész Osztály sereget a' külső vigyázaton állott truppoknak segítségére küldötte, és minekutánna az Orosz ármádiának avantgárdéja is oda érkezett volna, 3 colonnéra osztotta fel a' kormánya alatt lévő hadi népet; a' 2 előbb az Orosz seregekből, az utólsóbb és erősebb pedig az *Ott* és *Frölich* Generálisok osztály seregeikből állottak, a' melyekkel Juniusnak 18-ikán, del után öt órakor az ellenséget meg támadta, minden nehézségeken erőt vett, 's egész *Trebiaig* nyomta a' Frantziákat hátra, 's ő maga tartotta meg a' csata piaczt.

De így sem nyughatott *Macdonáld* Gen. hanem a' következő napon ismét seregeink ellen ment, a' mellyek noha negyed napig keveset pihentek 's ettek; még is mindazáltal egész készséggel öszve csaptak az ellenséggel 's kevés fertály órák alatt visszát verték azt. Junius 20-dik napján *Mélas* lovasság Generálissa akarta *Macdonáldot* meg támadni, de ő rész szerént szerentsétlenségei, rész szerént szenvedett vesztelése miatt nem mérészelvén a' miéinkel szembe szállani, hátrább vonta magát a' bé következő zettéjjel, és arriergardéjája is, az az hátul menő seregei *Piacenza* felé hátráltak, a' hol 4 sebbe esett Fr. Generális, u. m. *Rusca* és *Salm* osztályos Generálisok és *Olivier*'s *Chambrai* Brigade Generálisok, mintegy 2600 sebes és beteg Fr. katonákkal maradtanak hátra, ezeken felül pedig még 2000 Fr. estek fogságunkba a' föld pedig tele vólt az elesett Francziák holt testeivel, és innét ki tettzik az ő vesztések.

Ezen egynehány napokig tartott csatákban mind a' két részről sok volt a' vesztelés, de sokkal több a' Francziáké. — Az Orosz Cs. truppok is sokat vesztettek ezen csatákban. Mind a' kettőről bővebb tudósítást fog *Mélas* Generál küldeni.

A' közelebb múlt szerdán este költ udv. Diáriumnak 51-dik darabjában, azoknak a' Cs. Kir. Tiszteknek neveik vagynak feljegyeztetve, a' kik a' múlt hólnapnak 25-ik napjától fogva a' *Károly* Kir. Fő Herczeg kormánnya alatt lévő Cs. K. armádiánál, *Andelfingen*, *Frauenfeld*, *Neffels*, *Winterthur*, *Embrach* és *Pfungen* környékein történt csatákban, vagy elhúllottak, vagy sebet kaptak, avagy foglágba estek. Egyébeket elhalgatván, a' *Mészáros* huzár, a' *Kynski* és *Waldeck* dragonyos regementekről, és a' 2-ik újj Magyar seregről teszünk emlékezetet — 1) A' *Mészáros* Huzár regementnél *Tanhofer* Fő hadnagy sebbe esett; Herczeg *Hohentoe* és *Bodnárovits* Kapitányok's úgy *Demer* fő hadnagy, el fogattattak. 2. A' *Kinsky* szép dragonyos seregjéből, *Baum* Kapitány, Gr. *Illésházi* Fő hadnagy és *Dezasse* Al Hadnagy el estek; Gr. *Traun* 1-ső és *Rapp* 2-sod Kapitányok, *Mensdorf* és Gr. *Traun* fő hadnagyok, Gr. *Gallenberg*, *Pfeiler* és *Marschner* Allhadnagyok sebet kaptak. — 3. A' *Waldeck* dragonyos regementénél *Scharschmidt* Kap. és *Lilienthal* All hadnagy elhúllottak, *Petratsek* fő hadnagy sebbe esett. — A' 2-dik újj gyalog magyar regementől *Tót* All hadnagy megholt; *Kölbel* és *Knaff* Fő Kapitányok, *Katskovich* All Kapitány, *Mali*, *Bosnyák* és *Babjanovich* fő hadnagyok, *Piet*, *Gourguvits* és *Latour* Zászló tartók sebet kaptak.

B. *Hócze* Cs. Kir. Gen. *Tigurumba* lett bémenetele után olyatén ki nyilatkozást tett Austria részéről, hogy Ő Cs. Kir. Felségének más célja nints *Helvétziának* el foglálásában, hanem hogy a'

Francziákat onnan ki üzze, 's vissza adja azon republikának előbbi valóságát és jussait.

A' Helvétus emigránsokból álló, és a' Cs. Kir. ármádiával együtt szolgáló legiónak zöld forma ruhája vagyon, 's veres kötöt hord a' karján; igen sok ifjuság áll közibe; ellenben a' *Massena* ármádiájátúl el szökött Helvetusok, töbnire honnyaikba mennek vissza sőt ezekbül sokan kaptfolták magokat a' Cs. Kir ármadiához.

### *Francia Respublika.*

Még eddig csak limitotta a' törvénytévő Tanácsoknak gyülekezete a' Directorium ellen való alattomban geriedő bosszulágát; hanem a' miolta a' két Tanácsból ki lépteknek helyekre az új N. Képviselők bé léptek, azolta világosan ki nyilatkoztatja elméjének gondolatjait. — Az 500-ak Tanácsának egy tagja azt javasolta a' 4-ik Juniusi gyűlésben, hogy minden benn lévő regularis katonalág, nevezetesen a' Párisban fekvő 20,000 főből álló katonai őrizet küldetessenek a' Fr. ármádiáknak segítségére. Hát, *ugymond*, nem ellenkezik e' a' constitutioval egy illy nagy hadi erőnek jelenlétele ott, a' hol a' törvénytévő test vagyon? Jól tudom, hogy a' 18-ik *Fructidori* törvény fog előmbe hengerített, a' melly által telylyes hatalom adattatott a' Directoriumnak arra, hogy annyi truppokat marsiroztathassan Párison keresztül, 's annvit helyheztesse ide őrizetbe, a' mennyit szükségesnek lát és itil: mindazáltal más környülállások vagynak mostan, mint akkor voltak, és szükség leszen azon törvényt, ezen pont-ra nézve, megváltoztatni. Az 500-ak Tanácsa halgatással mellözte el ezen beszédet.

Gen. *Scherer* Ex-hadi- és *Francois de Neufchateau* belső dolgokra ügyelő minisiereknek izama-lásait két jelentő irással egyetemben, *Juniusna*

6-ikán az 500-ak Tanácsának meg küldvén a' Directorium, igen figyelmetes tette *Garrau* N. Képviselő több hivatalbeli társait azon nagy sumákra, a' mellyeket a' belső dolgokra ügyelő minifter a' teátrumokra, nevezetessen pedig a' *Hudrian* Császárról való operára, az az, énekes játéokra, melyet néhai *Mária Antonia* Fr. Királyné, II. *Jósef* Császár tiszteletére maga udvari poétája által készitetett, költött. Ez a' Császár, ugymond *Garrau*, magáéva akarta Olasz Országot tenni, és épen azon idő pontban, a' mellyben ennek unokája leg nagyobb előre való lépéseket teszen Olasz Országban, akkor jadzattatty a' minifter ezen operát, olly végből, hogy a' Császárnak kegyességét, 's több virtusait magasztalhassa. — *Garraunak* ezen beszédjén az egész Tanács meg indulván azt végzette, hogy a' törvénytevő testnek e' dolgon támadt haragja adattaljon egy jelentő levél által a' Directorium tudtára.

A' *Dijoni* polgárságnak azon instantiája, melyben a' könyvfajtók szabadságának vissza helyhez tetéseért esede tenek az 500 ak Tanácsánál, a' 7-ik *Juniusi* gyűlésben olvastatott fel. Ez után egy olly törvenyt hozattatni javaslott *Beudet* N. Képviselő, melly szerént senkinek a' törvénytevő Tanács tagjai közzül, sem abban lévő ideje alatt, sem abból való kilépese után egy esztendő el teltéig semmi közönléges hivatalt viselni szabad ne legyen. — Egy illy törvény, ugymond ő, a' törvénytevő test Directoriumtól való nem függesének bátorfágára, és a' végre hajtó Tanácsnak amazon való hatalmának meg akadályoztatására igen szükséges. — Ezen javaslásnak szoros meg vizsgálata sa egy különös Commissióra bízott. — *Males* N. Képviselő a' Constitutió meg vizsgálata sa és meg jobbitása után való időre kívánta azt halasztatni, melly ellen közönléges duhogás, és morgolódás, tamadott.

*Mourer* N. Képviselő egy olly eszközt kívánt kereszteni, a' melly a' által gyülekezeteknek valasztó jussa bátorságossá tetetőthessen. — *Garreaunak* kívánlaga a' következő pontokban határozott meg: 1) hogy nevezetesen ki egy *Commissió* egy olly törvénynek javasoltatására, a' melly által bátorságossá tetetődjék a' polgároknak politica gyüllések tartására való jussa. — 2) hogy a' személybeli szabadság bátorságát tárgyazó törvénynek készítése egy más *Commissióra* bizattassék. — 3) Hogy a' könyvfajtók szabadságának meg vizsgálata *Junius* 10-ik napjára halasztatódjék. — 4) Hogy azon *Commissió*, a' melly a' ministereknek számadásokról való értelmének adására ki rendeltetett, szaporították meg. — 5) hogy a' számadás mellé ragasztatott próbákról való jelentés sürgetteffék. — Mindezeket nemcsak helybe hagyta, hanem meg is határozta a' törvénytévő *Tanáts*.

Most már a' *Directorium* is nagyon sürgeti a' *Conscriptus* legényeknek ármádiákhoz való meleteket. — A' hadi dolgokra ügyelő minifter minden várbeli *Commendantok*hoz olly értelmű levelet küldött, hogy ha ostromolni fogná az ő gondviselésekre bízott erősegeket az ellenség, egészen a' vakmerőségig védelmezzék magokat. A' mi hadi törvényeink, *ugymond*, azt kívánnyák, hogy a' várbeli őrizet a' vár ellen való ostromot és erőszakot allya ki minekelötte gondolkodgyon a' capitulatióról. Örökös gyalázat és halál annak a' fején, a' ki ezen nemzeti lélekhez, és 1792-ik esztendőben, *Julius* 26-ikán hozatott törvényhez illendő parantsolatot meg rontani mérészli.

Csak nem minden *Párisi* közönséges levelek, az officialist ki vévén, azt hirdették *Junius* 11-ikén, hogy a' *Tuloni* kikötő helyben hadi seregek ülven fel a' *Bresti* flottára, onnan *Livornoba* eveztek, 's *Majus* 28-ikán ott ki is szállottak.

Azon *Pedemontiumi* 30. személyek közzül,

a' kik kezességül *Dijonba* vitettek, hétnek szabadtságot engedett a' Directorium a' Szárdinai Királyhoz való menetelre. Ezek közül valók voltak Gr. *St. Máršan* hadi minifter édes anyyával együtt; Gr. *Priocca* külső dolgokra ügyelő minifter, és ennek két testvér öttse; Oberster *Aluota*, és az *Asti* Plebánus *Poula Lörintz*.

A' *Turini* municipalitásnak tagjai Majus 28-ikán *Grenoblebe* meg érkeztek. Ők azért hagyták el *Turin* várasat, az *Austriai* és *Orosz* seregeknek oda való közelgetéfekkor, mivel semmi bizodalmok nem vólt ahoz, hogy jó szivvel fognak a' nemzeti gardisták őket védelmezni.

Gen. *Joubert* Párisban gyógyitattya, a' fok hadi strapácia által meg rongáltatott egésségét. —

### *Helvétziai Respublika.*

A' *Tigurumi* levelek szerént, a' fok kvártélyozásokat ki vévén, semmi egyéb veszedelmet nem szenvedett azon váras, hanem a' körül belől lévő helységek rész szerént ki prédáltattak, rész részént a' fűrűágyú és apró fegyver golyobifok által meg rongáltattak, a' mezőkön lévő vetés pedig egészen semmivé tétetődött. — Az ezen hólnapnak 2 ikán kezdődött, és 4-ikén végződött tsatákat, mellynek küzép pontya várasunk vala, tsak nem minden ház padlásáról látni lehetett. — Az ide bé jött, és gyenge sebet kapott Cs. K. F. M. L. B. *Hócze* azon házba szállott bé, a' mellyben *Massena* Fr. fő vezér kvártélyozott. — Az ide való leg tüzezebb patrióták még a' tsata előtt el távoztak innen; hanem az ide való helytartó *Pfenninger*, és a' *Schafhauseni Tobler*, mind addig, mig egészen el költöztek vólna a' Francziák, itt maradtak, és abban foglalatoskodtak, hogy semmi törvényteleniséget ne mívellyenek a' Fr. katonák.

A' Cs. K. katonák mindenütt le vagdallyák a' szabadság fáját, és ha feledékenységből valaki kalapján hordaná a' patrióta kokárdát, onnan le veszik. — Itten, t. i. *Tigurumban* közönségesen fekete, némellyek fekete és sárga színű kokárdát viselnek.

A' Cs. Kir. truppoknak *Tigurumba* lett bémeneletek után, négy hirdetmény szögeztetett ki *Károly* Kir. fő herczeg parantsolatjából 1) az, a' mellyet ő Herczegsége még a' Svéviai kerületben létekor küldött a' Helvétusokhoz, de a' mellyet ritka ember olvashatott. — 2) az, a' mellyet *Majus* 23 ikán hozzájuk intézett. — 3) az, a' mellyben azon helységbeli előjárok, a' hol az ablakból lövöldöztek a' Cs. K. truppokra, számadásra való vonatással fenvegettetnek. — 4) az, mellyben a' fent említett helytartónak *Pfenningernek* az az állatása, mintha a' Cs. K. truppok erővel kényszerítének a' Helvétziai legénységet a' katonaságra, egy átallyában meg hazuttoltatik.

Egy *Bázei* magános levélben következő jegyzéseket olvasunk a' Fr. ármadiáról: *Majus* 24-ik napjától fogva *Junius* 4-ikéig, az *Austriai* nadi utztek vallás tételek szerént is vitézi módon viselték magokat a' *Fraucziák*, de már most keveset érnek, 's haszontalan vesztegetik a' puská port, és minthogy a' mostani Fr katonaságnak két harmad része a' *Conscriptusokból* áll, a' *batteriáknak* meg vételekre, és a' *bajonetákkal* való regularis hadakozásra egészen alkalmatlan. Ide járúl még az is, hogy keves bizodalommal vagyon a' katonaság *commandirozó Generalissaihoz*: — A' *Helvétus* segítő seregek közil, a' *Lemanusok*, és a' *Zürchi* vadászok meg lehetőssen viselték magokat, a' többi harmad nap alatt mind haza futott. — *Keller* *Helvétus* *Generál*, a' ki *Majus* 25-ik napjáig *commandirozta* őket, minden nap részeg volt,

az ő utánna következett vezérek pedig *Weber* és *Salis* keveset tudtak a' taktikához. — A' *Graubünden* és *Zürch* közt fekvő helységek sokat szenvedtek a' pusztító Fr. katonaságtól.

### *Nagy Britannia.*

Nagyon bosszonkodik a' Londoni Publicum *Bridport* Admirálra, hogy ő a' Bresti Fr. Flottának ki evezését meg nem akadályoztatta. Valamint az onnan való ki evezésben, úgy a' *Gibráltári* szoros tengeren való által menetelésben is kedvezett ennek a' szerentse, és 17 napok el forgása alatt *Tulona* jutott. Közönségesen olly reményfég által tapláttatnak az Anglusok, hogy *St. Vincent* és *Nelson* Admirálisok nyakát fogják a' Bresti flottának szegni.

A' Londoni officialis újfág levél, *Junius 3-ikén* tett arról leg elsőben emlékezetet, 's ezeket beszéli a' felől: *Majus 3-ikán*, úgymond, két fregat vitte meg a' *Kádixi* kikötő hely előtt 15 linea hajóval vigyázó *Keith* Vice Admirálnak azt a' hirt, hogy a' Bresti flotta onnan ki evezett, a' melly *Majus 4-ikén* 33. linea hajóval, és egynéhány fregattal jelent meg a' nevezett kikötő hely előtt, olly fel tétellel, hogy az Anglus hajókat onnan elűzván, mingyárt öszve kaptsolhassa magát a' *Kádixi* Spanyol flottával. — Noha sokkal gyengébb volt *Keith* Vice Admirálisnak tengeri ereje, még is mindazá tal eleibe mérészlett a' Bresti flottának menni, 's kivánt is volna vele meg ütközni, hanem *Majus 5-ikén* nagy tengeri szélvész támadván, mind a' két hajó seregnék el kellett egymás elől tűnni, és a' Francia flotta a' *Gibráltári* szoros tengeren által ment *Keith* V. Admirális pedig *Gibráltárba* evezett, a' hol találta Lord *St. Vincent* Admirális. — A' Bresti flottának útját és szándékat ki akarván Lord *St. Vincent* tanulni, *Májusnak 5-ikén* egy



néhány hajót küldött vizsgálódás végett a' közép tengerbe, nevezetesen azokba a' kikötő helyekbe, a' mellyekbe Anglus linea hajók nyugofznak.

Majus 18-ik napján egy 5 linea hajóból álló segítség érkezett *Whitshed* Contre Admiralis vezérlése alatt *Gibráltárba*, *Bridport* Admiralis pedig 12 linea hajót küldött az Irlandiai partoktól a' közép tengerbe, és reménylik, hogy rövid idő alatt 50 linea hajóra fog a' közép tengerben lévő Angliai flotta szaporodni, 's elégséges lenni az egyesült *Bresti* és *Kádixi* flottával való tengeri csatázásra. — Azt jegyzik meg az Angliai közönséges levelek, hogy ezen egyesült flottának fő célja legyen az *Egyiptomba* lévő *Bonaparte* Fő vezérrel való communicatiót elközleni.

*Pitt* Minister tizenharmadfél millio font Sterlinget vett fel költsön a' *Londoni* pénzváltóktól, melly summából 820,000 font Sterl. az Orosz birodalomnak, 3 millió pedig egy más Európai hatalmasságnak adattatik hadi legedelemül.

*Junius* 4-ikén számos ágyú ropogások és hangszók által adattatott a' *Londoni* publicumnak tudtára, hogy azon nap a' Király születésének emlékezetére szenteltetett nap legyen, a' ki éppen akkor töltötte el betses életének 62 dik esztendejét. — A' *St. Jamesi* Kir. lakó palotában ezen alkalmatossággal el énekeltetett Odeben, *Károly* Kir. Fő Herczegről, *Gr. Suwarowról*, a' *Cs. Kir.* győzedelmes armádiákról, a' *Fr. armádiáknak* izereintsétlenségekről, és a' *Bresti* flottának *Toulonba* meneteléről is emlékezetet tett a' Kir. Udv. poéta, 's erről azt jegyzi meg, hogy mindenütt kerüli az Angliai flottát, és az evvel való tengeri csatázást.

Minekelötte a' Kir. udvarnál lévő tisztelet el kezdődött volna, mufrát tartott a' *Fels. Király* a'

*Londoni* polgárságból álló gyalog és lovas szabados seregeken, a' mellyek tulajdon költségeiken fegyverkeztették és gyakorta gyakorolják magokat a' fegyverben. — Minthogy töbnire gazdag, jó születésű, és polgári ifjakkból áll ez a' sereg, könnyen lehet képzelni, minémü fényességet mutathat annak forma ruhája és fegyvere. A' Kir. familián kívül több vólt a' nézőknek sokasága 100,000 embernél. Melly nagy meg elégedéssel lett légyen a' Fels. Király ezen alkalmatossággal, illyetén szokkal fejezte ki a' *Yorki* herczeg: „O Kir. Felsége, úgymond, különös örömmel emlékezett ezen szép seregnek látásával a' *Londoni* publicum, eránta és az Ország constitutiójához való különös hajlandóságáról, és úgy nézte mai napi magok viseléseket, mint hazájok védelmezésére való készségeknek tsalhatatlan jeleit.,,

### *Batava Respublika.*

Hollandiának minden városaiban és faluiban gyakorta dobzó hallatik, melly által a' Hazának védelmezésére serkengettetnek a' patrióták; de kevesen vagynak, a' kik önként fegyvert fognának. — A' Hollandiában lévő Francia truppoknak nagy része a' Rénus felső mellyékére marírozni parantsolatott.

A' Texeli kikötő helyben lévő Hóllandia flotta, az ottan fel's alá járkáló Anglus hajok miatt bizonyos veszedelem nélkül ki nem evezhetnek. —

### *Elegyes Dolgok.*

*Sándor Petrovits* első Orosz Nagy herczeg hitvese *Ersébet Alexievna*, született Bádeni herczeg asszony, a' múlt Majusnak 29-ik napján lebetegdván, egy herczeg asszonykat szült, a' kinek *Mária* név adatott a' kereszttségben. — A' Svéciai Királynak azon parantsolatja, melly által az egész Országban meg tilalmaztatik a' kaffé ital, Aprilis

6-ikán hirdettetett ki. — Ezen lépéstételre kivált képen azért határozta meg magát a' Király, mivel 3. millió tallér ment ki elztendöként a' kaffeért az Országból, és annak itala miatt sok familiák szűkségre jutottak. — — A' Helvétziai Director *Ochs* Luzernből Párisba utazott, 's ottan akar le telepedni. — *Mária Victoria Lovisa* Fr. herczeg asszony, néhai 16 ik Lajos Király édes attyának testvér húgja, *Junius* 7-ik napján, *Triestben*, vizi kórságban meg halálozott, 's ottan nagy rangjához illendöképen el is temettetett. — Konstantinápolyból az a' maganos hir érkezett ide, hogy meg verettek a Francziák Syriában. — A' Fényes Porta, minden igaz Muzulmanokat az ellenek való fel kelésre serkenti. — Az északi Amériikai Respublikának jelenvaló tengeri ereje 365 nagyobb és kisebb rangú hajokra megyen, a' mellyeken 2723 ágyúk, és 6845 ember vagyon. — Valamint az Alsó, úgy a' Felső Palatinatusban is el igazitattak a' Protestansoknak vallást érdeklő panaszaik. — A' Majlandi nemesség 700000 lirét ajándékozott azon helységbeli lakosoknak, a' mellyeket minden vagyonjaiktól meg fosztottak a' Francziák (Egy lira 17 krajczárból áll.) — Nem igaz, hogy a' *Frauenfeldi* lakosok ablakaikról lövöldöztek, és köveket hánytak volna az oda bement Cs. Kir. truppokra. — *Junius* 3-ikán tartotta a' Helvétziai Directorium *Bernában* első ülését. — Egy *Pia* nevű Párisi Apatikárius, a' ki 1772-ik elztendőtől fogva 894 vízbe fult emberek közül 792-öt elevenített meg a' maga hasznos institutuma által, e' folyó hólnap kezdetében meg halálozott. — Az Ingolstadt-i universitas *Landshutba* fog által tétetödni. — Petersburgban a' termézetitudo-mánynak és Chemiának közönséges Tanítója Professor *Osten* egy memorialist nyújtott bé. I. Pál Császárnak, mellyben jelenti, hogy ő az arany tsinalásnak, és abból készitetendő universalis gyógyító szernek titkát ki találta, 's arra nézve segítségért esedezik Ő Császári Felsegénéél.

## Magyar Ország.

*Székes Fejér Vármegyéből Junius 20-ik napján.*  
 Mállunk 8-ad naptól fogva szüntelen felleget szeles és hideg idők járnak, ugy annyira, hogy bundába kaszálnak az emberek. Az effőnek híreints, melly miatt az őszi vetések, kivált a' későiek igen rosszak, a' tavasziak is, ha a' jó Isten rajtunk nem könyörül, szüke leszzen; a' búzának az árra a' leg szebbé 3 forint 36 krajtzár a' köbli, a' kétszeresnek mérője harmadfél forint, az árpáé 1 forint, a' tupa rozfé is annyi; a' zabnak mérője 45 krajtzár, a' kölesé 1 forint; szénánk közép szerűen leszzen.

*Szala Vármegyében Juniusnak 18-ikán.* A' Pesten és Budán keresztül marsirozott Orosz ármádiának 1-ső colonnéja, e' folyó hólnapnak 3-ikán lépett bé megyénkbe, nevezetesen Tapólca mező városba, melly Junius 10-ikén ment által Stajer Országba. Mind ezen, mind az ezután jött Orosz seregeknek illendőképén leendő el fogadtatásokra, Nemes Vármegyénknek érdemes Al-Ispánnya, Tek. Lovászi és Sz. Margitai Sümeghy József, és a' Tapólcai járásnak fő szolgabirája Titt. Oszterhueber Ferentz Ur rendeltettek, a' kik nem tsak az, hogy minden jó rendeléseket meg tettek, hanem e' mellett az egész tiszti kart is gazdagon meg vendéglettek. — A második station, Turje camaralis mező városban, holott nyugvó napot tartottak az Orosz seregek, a' Fels. Kamara a' köz katonaságnak kenyérel, hússal, borral, pálinkával, a' fel tiszteknek egyen egyen két forintal; a' Stabalifokuak az ebéden kívül, útra való 24 akó leg jobb Somlyai borral gazdálkodott. — A' harmadik station, u. m. Szalaégerszegen Tek. Mesterházi Mesterházy Lajos Kir. Tanátsos, 's 1-ső All-Ispán, és a' fellyebb említett 2-dik All-Ispán Úrak, minden colonnébeli tiszteket gazdagon meg vendéglettek. Az első rangbeliek közül 70 tisztek a' Nemes Vármegye

palotájában ebédlettek, a' többi tisztt Urak Titt. *Locha László* járásbeli fő szolgabíró Ur által vendégeltettek meg a' városban több helyeken; a' közlegénységnek, a' N. Vármegye rendeléséből, elegendő bor és pálinka osztogattatott ki. — Negyedik stációjok volt *Lövö*, holott Titt. *Domján József* All Szolgabíró Urnak eleve tett hasznos rendelkezései és intézetjei szerént, az ott lakó földes uraság, nevezetesen Tek. *Palényi Inkei Imre* Kir. Tanácsos Ur, Tek. *Nagy Ignátné* Asszonyosság; nemkülömben a' fent említett *Domján József* All Szolgabíró, *Ján Ferentz* Postamester, és *Piller Antal* Urak vendéglettek meg, hol többet hol kevesebbet az Orosz tisztek közül. — Az 5-ik stáción, Nagy Méltóságú *Eszterházy Miklos* Ur ö Herczegsége mind a' 4 colonnébeli Tiszteknek gazdag vendégséget adatott; a' köz legényeknek pedig húst, bort, és pálinkát osztogattatott ki. — 6-ik stációkon u. m. *Csáktornyán* Nagy Méltóságú Gr. *Tólnai Fesztets György* Ur mutatta meg erántok való nemes szívét, és gondolkozása módját mivel már annakelőtte egy héttel minden rendelkezéseket megtett illendőképen laendő el fogadtatásokra, és az oda, t. i. *Csáktornyába* érkezett Orosz tiszteket ott az az *Csáktornyán* lévő váranak palotájában gazdagon meg vendégelte ebéd után fényes bált adott számokra, mellyre minden körül belől lakó Magyar és Horváth Országi Urak és Dámák meg hivatattak, 60 személyre való asztal teritetett meg, mindnyájan igen jól vigadtak, 's egész éjjel tántzoltak. Magának a' Méltóságos gazdának is különös jó kedve volt, 's folyvást tántzolt úri vendégjeivel; a' köz legénységnek bort, pálinkát, húst, bőven osztogattatott. Ellyenek az olyan jó házasok, a' kik uralkodó Fels. Fejedelmünkhöz való hiveségeket ilyenképen is meg bizonyítani kívánták.

*Vége vagyon a' 2-ik fertály esztendőnek.*